

**VÅR STYRKA
BYGGER SVERIGE**

Stadgar

BYGGNADS

Stadgar

**för Svenska
Byggnadsarbetareförbundet**

Gällande från den 1 juni 2026
(ersätter stadgarna från den 20 maj 2022)

Innehållsförteckning

§ 1 Uppgift	5
§ 2 Organisation.....	6
§ 3 Förbundets namn och säte	6
§ 4 Inträde	6
§ 5 Medlemsavgifter	8
§ 6 Förhöjda avgifter	8
§ 7 Avgiftsbefrielse	9
§ 8 Överflyttning mellan region och förbund	9
§ 9 Medlems förpliktelser och rättigheter	9
§ 10 Utträde	11
§ 11 Uteslutning	11
§ 12 Regioner	13
§ 13 Koncernfrågor	27
§ 14 Förbundsstyrelsen.....	28
§ 15 Förbundsfullmäktige	30
§ 16 Lönerörelser och Förhandlingar	33
§ 17 Ersättning vid konflikt	36
§ 18 Ersättning vid trakasserier	37
§ 19 Rättshjälp.....	38
§ 20 Förbundets funktionärer	39
§ 21 Firmateckning.....	40
§ 22 Den ekonomiska förvaltningen	40
§ 23 Revision	41
§ 24 Förbundstidning	43
§ 25 Kongressen	44
§ 26 Skiljeförfarande.....	49
§ 27 Beslut om förbundets eller regions upplösning	50
§ 28 Stadgeändring	50

§ 1 Uppgift

Svenska Byggnadsarbetareförbundet (Byggnads) är en sammanslutning för alla inom byggnadsverksamheten i Sverige anställda arbetare som enligt Landsorganisationen i Sveriges (LO) organisationsplan ska tillhöra förbundet.

Byggnads uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden och i övrigt verka för en socialistisk samhällsutveckling på grundval av politisk, social och ekonomisk demokrati. Uppgiften utgår från den grundläggande synen om allas lika värde och rätt.

I enlighet med föreskrifter i dessa stadgar lämnar förbundet ekonomisk ersättning vid arbetskonflikter.

För att fullfölja denna uppgift ska förbundet verka för

- att** främja medlemmarnas fackliga, politiska och kulturella bildning
- att** organisera arbetstagare, teckna avtal och bevaka medlemmarnas intressen
- att** genom anslutning till LO samarbeta med övriga till LO anslutna förbund
- att** upprätthålla förbindelser med fackliga organisationer i andra länder som genom medlemskap i respektive landsorganisationer tillhör ITUC, International Trade Union Confederation
- att** upprätthålla samarbete med andra fackliga och ideella organisationer
- att** skapa jämställdhet mellan kvinnor och män
- att** verka för jämlikhet i samhället

§ 2 Organisation

CENTRALT

a) Beslutande

1. Kongress
2. Förbundsfullmäktige
3. Förbundsstyrelse
4. Arbetsutskott
5. Förbundsledning

b) Rådgivande

1. Avtalsråd

REGIONALT

a) Beslutande

1. Regionfullmäktige
2. Regionstyrelse
3. Arbetsutskott
4. Regionledning

LOKALT

a) Reslutande

1. Medlemskretsar

§ 3 Förbundets namn och säte

Förbundets namn är Svenska Byggnadsarbetareförbundet, i dagligt tal Byggnads, och har sitt säte i Stockholm.

§ 4 Inträde

Mom 1. Rätt till inträde

Varje arbetstagare inom förbundets verksamhetsområde har rätt till inträde i förbundet. Rätt till inträde gäller dock inte i det fall då uteslutningsgrund enligt förbundets stadgar föreligger.

Mom 2. Elever

Inträde kan medges elev som vid gymnasieskola eller annat utbildningscentrum utbildar sig för arbete inom området för förbundets verksamhet, utan att vara anställd.

Mom 3. A-kassan

Medlemskap kan beviljas i Byggnadsarbetarnas arbetslöshetskassa på sätt kassans stadgar föreskriver.

INTRÄDESANSÖKAN

Mom 4. Ansökan om inträde

Ansökan om inträde ska lämnas till den region inom det geografiska område enligt förbundets verksamhetsindelning som den inträdessökande har sin arbetsplats eller bostad.

Medlemskap beviljas i förbundet med placering i region.

Mom 5. Prövning av inträde

Frågan om inträde prövas och avgörs av regionstyrelsen, eller av den funktion inom Byggnads som styrelsen har utsett.

Om ansökan beviljas, ska medlemskapet anses gälla från den första dagen i den månad då ansökan inkom.

Mom 6. Kommunikation

Efter godkänd ansökan ska medlemsbevis utfärdas. Om ansökan avslås ska beslutet omedelbart delges den inträdessökande och eventuellt inbetald avgift ska återbetalas.

Mom 7. Överklagan

Den som vägrats inträde kan överklaga beslutet till förbundsstyrelsen inom en månad från den dag beslutet mottogs.

RÄTT TILL BITRÄDE

Mom 8. Biträde och förhandlingshjälp

Medlem har, efter att ansökan lämnats in, rätt till rådgivning och andra förmåner för sådant som inträffat efter ansökningstillfället.

Efter att ansökan beviljats och medlemsavgift erlagts kan medlem även beviljas förhandlingshjälp i tvister med arbetsgivaren som uppkommit efter betald avgift. Regionstyrelsen kan besluta att hjälpa medlem även om dessa krav inte är uppfyllda.

§ 5 Medlemsavgifter

Mom 1. Ordinarie medlemsavgifter

Varje medlem ska till förbundet betala en månadsavgift som fastställs av kongressen eller förbundsfullmäktige.

Månadsavgiften varierar beroende på vilken inkomst medlemmen har.

Grundavgift betalas till förbundet av medlemmar som lämnat produktionen på grund av pension eller att medlemmens tillfälliga arbete i Sverige upphört, men som vill stanna i förbundet.

Mom 2. Regionavgift och förhöjd regionavgift

Utöver i mom 1. stadgade månadsavgifter till förbundet ska medlem erlägga en för varje region fastställd månadsavgift för regionens verksamhet. Avgiften fastställs på regionfullmäktige före det år, under vilken den ska gälla. Region kan besluta att utta förhöjd avgift om beslutet biträds av minst tre fjärdedelar av ledamöterna i regionfullmäktige och avgiften avser ändamål, som är angivet i § 1. Fråga om visst ändamål är sådan som där avses, avgörs i händelse av tvist av förbundsstyrelsen.

Mom 3. Betalning av avgift

Avgift erläggs för årets samtliga månader med undantag för de fall som stadgas i § 7.

§ 6 Förhöjda avgifter

Mom 1. Förhöjd förbundsavgift

Förbundsstyrelsen kan besluta om förhöjd avgift vid befarad eller pågående konflikt vilken förbundet är skyldig att understödja. Förhöjd avgift får också beslutas då speciella omständigheter minskat förbundets konfliktberedskap.

§ 7 Avgiftsbefrielse

Mom 1. Avgiftsbefriade medlemmar

Följande medlemmar är befriade från att betala medlemsavgift:

- ▶ Gymnasieelever och vuxenelever som inte fått arbete senast vid utgången av det år då examen tagits
- ▶ Medlem under sin första militärtjänstgöring
- ▶ Medlem som fyllt 85 år och varit medlem i minst 25 år

§ 8 Överflyttning mellan region och förbund

Mom 1. Mellan regioner

En medlem ska tillhöra den region inom vars geografiska område hen har sin fasta bostad eller sin arbetsplats.

Om medlemmen har sin fasta bostad i en region och sin arbetsplats i en annan, väljer medlemmen själv vilken av de två regioner hen vill tillhöra.

Mom 2. Mellan förbund

Medlem i förbundet har rätt och skyldighet att utan särskild avgift överflytta sitt medlemskap från ett LO-förbund till ett annat, om medlemmen antingen fått anställning inom det nya förbundets verksamhetsområde eller av annat skäl ska tillhöra detta på grund av LO-styrelsens beslut.

Dagen för sådan anmälan ska utgöra utgångspunkt för beräkning av medlemmens tillkommande rättigheter.

§ 9 Medlems förpliktelser och rättigheter

Mom 1. Allmänna förpliktelser

Medlem ska verka för förbundets sammanhållning och utveckling, följa stadgarnas föreskrifter och stadgeenligt fattade beslut samt ha lojalitet mot styrelser och andra som utsetts att företräda förbundet och dess regionala och lokala organisationer.

Mom 2. Uppgiftsskyldighet

Medlem ska på begäran lämna statistiska och andra uppgifter om sina löne- och arbetsvillkor, samt. På förfrågan från organiserad arbetstagare på arbetsplatsen, visa bevis på medlemskap och arbetsvillkor.

Mom 3. Upplysningar om ny arbetsplats

Medlem har möjlighet att, innan arbete tas på en ny arbetsplats, hämta upplysningar från regionen på orten om arbetsvillkor och förhållanden på arbetsplatsen.

Mom 4. Arbete utomlands

Medlem ska själv ta reda på vilka villkor och förutsättningar som gäller innan arbete utomlands påbörjas.

Mom 5. Kollektivavtalsvillkor

Medlem får inte utföra arbete på andra villkor än de som följer av förbundet godkänt kollektivavtal.

Medlem som avstår från att göra anspråk på lön eller annan ersättning enligt kollektivavtal kan inte kräva regionen eller förbundet på sådan ersättning. Medlemmen kan inte heller kräva att regionen driver frågan emot arbetsgivaren.

ÖVERKLAGANDE

Mom 6. Rätt att överklaga

Medlem som anser sig ha lidit orätt genom beslut av någon av förbundets eller regionens beslutande instanser, har rätt att överklaga beslutet. Överklagande kan också ske om beslutet bedöms strida mot eller inte ha fattats i enlighet med stadgarna.

Mom 7. Överklagandeordning

Beslut fattade av regionfullmäktige eller regionstyrelsen kan överklagas till förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsens beslut kan överklagas till förbundsfullmäktige, vars beslut i sin tur kan överklagas till kongressen.

Överklagandet ska ha inkommit till förbundsstyrelsen senast 30 dagar efter att beslutet meddelats, för att kunna prövas av respektive instans.

Kongressens beslut kan inte överklagas.

ÖVRIGT

Mom 8. Rätt till tillgångar

Medlem har inte rätt att få del av förbundets eller regionens tillgångar, vilket även gäller när medlem utträder eller utesluts.

§ 10 Utträde

Mom 1. Rätt till utträde

Medlem som övergår till verksamhet som ligger utanför förbundets område eller utanför verksamhetsområdet för annat till LO, TCO eller SACO-anslutet förbund kan, efter att ha betalat alla förfallna avgifter, beviljas utträde ur förbundet.

Uppsägningstid

I andra fall har medlem rätt att lämna förbundet och regionen efter en uppsägningstid på tre hela kalendermånader.

Mom 2. Ansökan

Skriftlig ansökan om utträde ska lämnas till regionen, eller den som regionen utser.

§ 11 Uteslutning

Mom 1. Obetalda avgifter

Medlem som inte betalar fastställd månadsavgift kan uteslutas ur förbundet.

Mom 2. Annan uteslutningsgrund

Uteslutning kan även ske när medlem:

- a.) genom medvetet oriktiga uppgifter erhållit medlemskap
- b.) genom ohederligt förfarande tillskansat sig ekonomisk ersättning från förbundet eller tillgripit regions- eller förbundsmedel
- c.) uppträtt som strejk- eller blockadbrytare
- d.) uppsåtligen brutit mot stadgarna eller vägrat följa föreskrifter med stöd i stadgar eller kongressbeslut, eller bedriver/stödjer verksamhet oförenlig med organisationens ändamål, eller på annat sätt uppträder illojalt

- e.) stadigvarande övergått till verksamhet utanför förbundets verksamhetsområde utan att begära utträde eller överflyttning till annat förbund
- f.) är ett hot mot eller har utövat våld mot organisationens företrädare

Mom 3. Beslut om uteslutning och alternativa påföljder

Uteslutning enligt mom 2. beslutas och verkställs av förbundsstyrelsen.

Om uteslutningsgrund enligt mom 2. föreligger kan förbundsstyrelsen, i stället för uteslutning, besluta för viss tid eller tills vidare återkalla medlems rätt att inneha styrelseuppdrag eller annat uppdrag inom förbundet eller dess regioner.

FORMEN FÖR UTESLUTNING

Mom 4. Handläggning av uteslutningsärenden

- ▶ Anmälan som kan leda till uteslutning enligt mom 2. ska skriftligen skickas av regionstyrelsen till förbundsstyrelsen tillsammans med regionstyrelsens yttrande.
- ▶ Innan ärendet behandlas ska berörd medlem personligen kontaktas av styrelseledamot, eller av regionstyrelsen utsedd person, och informeras om skälen till den möjliga uteslutningen
- ▶ Förbundsstyrelsen ska delge medlemmen anmälan.
- ▶ Medlemmen har två veckor på sig att lämna en skriftlig förklaring till förbundsstyrelsen
- ▶ Om förklaringen ger anledning till vidare utredning, kan förbundsstyrelsen hänskjuta ärendet till regionstyrelsen, som ska till- eller avstyrka uteslutningen
- ▶ Förbundsstyrelsens beslut ska delges medlemmen till senast kända adress
- ▶ Beslut om uteslutning eller påföljd enligt mom 3. kan överklagas enligt § 9 mom 7

§ 12 Regioner

Mom 1. Organisation

Förbundet är uppbyggt av regioner som inom sina respektive geografiska områden ska verka för förbundets fackliga och politiska målsättning.

För region gäller stadgarna i tillämpliga delar.

Ändring av regions geografiska område fastställs av förbundsstyrelsen.

Högsta beslutande instans i regionen är regionfullmäktige.

Regionfullmäktige väljer regionstyrelse.

Mom 2. Uppgifter

Regionens uppgift är att:

- ▶ Organisera arbetstagare inom sitt geografiska område
- ▶ Bedriva agitation
- ▶ Handlägga medlemsärenden
- ▶ Verkställa behöriga utbetalningar av ersättningar
- ▶ Bedriva förhandlingsverksamhet och i övrigt tillvarata medlemmarnas intressen gentemot arbetsgivarna
- ▶ Samla in och till förbundskontoret sända in lönestatistisk och andra uppgifter som efterfrågats av förbundsstyrelsen
- ▶ Verka för hög sysselsättning
- ▶ Verka för ändamålsenlig yrkesutbildning
- ▶ Verka för god arbetsmiljö
- ▶ Bedriva informations- och utbildningsverksamhet
- ▶ I samråd med MB-grupper, medlemskretsar och fackliga förtroendevalda upprätthålla en god bevakning av samtliga arbetsplatser
- ▶ Bistå fackliga förtroendemän vid överläggningar med arbetsgivare, rörande förutsättningar för det fackliga uppdragets genomförande

- ▶ I samråd med medlemskretsar, verka för gott samarbete med LO-facken och i facken i regionerna
- ▶ I övrigt utföra den verksamhet som enligt stadgar och förbundsbeslut som krävs av regionen

Regionen ska planera verksamheten så den särskilt stimulerar medlemmar ur underrepresenterade grupper, samt medlemmar i yngre åldrar. Om detta motiverar högre kostnader ska regionen säkerställa ekonomiskt utrymme för ändamålet.

Finner förbundsstyrelsen att en region inte fullgör sina stadgade uppgifter eller inte följer beslut fattade av förbundsfullmäktige eller förbundsstyrelsen, får regionstyrelsen kallas till sammanträde med representanter från förbundsstyrelsen för rättelse.

Om enighet inte kan uppnås om hur verksamheten ska bedrivas, har förbundsstyrelsen rätt att besluta att regionfullmäktige ska kallas till extra sammanträde för nödvändiga åtgärder.

Mom 3. Omröstning

Alla beslut, där stadgarna inte innehåller särskilda bestämmelser, ska fattas med enkel majoritet och genom öppen omröstning, såvida inte förslag om sluten omröstning framförs vid mötet. I så fall ska sluten omröstning genomföras. Vid lika röstetal gäller den mening som ordföranden har.

Ordföranden får inte ställa proposition på förslag som strider mot stadgarna.

MEDLEMSKRETS

Mom 4. Medlemskretsar

Varje region ska geografiskt indelas i medlemskretsar med en krets per kommun i regionen.

Om verksamheten i någon kommun är för liten för att motivera en egen medlemskrets får den medlemskretsen utse en kontaktperson i kommunen.

Uppgift

Medlemskretsarnas uppgift är att:

- ▶ Verka för högre organisationsgrad och kontakt med nya medlemmar
- ▶ Verka för ett gott samarbete med respektive LO-fack i kommunerna i kretsens geografiska område
- ▶ Lämna motioner till regionfullmäktige, förbundsfullmäktige och kongress
- ▶ Välja ledamöter till regionfullmäktige och nominera ledamöter till alla val som sker på regionfullmäktige, förbundsfullmäktige och kongress
- ▶ Genomföra de uppgifter som beslutats av regionfullmäktige

Sammanträden

Medlemskretsarna ska sammanträda minst två gånger per år.

Mom 5. Nomineringar och val

Medlemskretsens årsmöte ska välja ordförande, sekreterare och minst en ledamot. Årsmötet ska genomföras senast vid januari månads utgång.

Medlemskretsen ska välja ledamöter till regionfullmäktige samt nominera ledamöter till alla val som sker på regionfullmäktige, förbundsfullmäktige och kongress.

Mandatperiod

Styrelsen i medlemskretsen väljs för en mandattid om två år. Vartannat år ska halva antalet ledamöter väljas. Fyllnadsväl för uppdrag i och för kretsen får genomföras under verksamhetsåret.

Ledamothinder

Felorganiserade medlemmar kan inte väljas till uppdrag i kretsen.

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

Mom 6. MB-gruppens uppgifter

MB-gruppen ska:

- ▶ Bevaka medlemmarnas intressen gentemot arbetsgivaren
- ▶ Verka för ett gott kamratskap på arbetsplatserna
- ▶ Övervaka och till regionstyrelsen rapportera förhållanden och frågor som berör organisationens intressen
- ▶ Vid UVA-möten och andra möten rapportera från regionfullmäktige samt behandla övriga angelägna frågor
- ▶ Förbereda och lägga fram förslag i frågor som regionen eller förbundet har hänskjutit till MB-gruppen
- ▶ Bedriva informations- och utbildningsverksamhet
- ▶ Biträda regionen med administrativa uppgifter och andra åtaganden
- ▶ Verka för en god arbetsmiljö och medverka till att organisera och upprätthålla kontakten mellan arbetsplats och region, samt verka enligt fastställda planer och visioner

MB-gruppen kan vara informationsmottagare och förhandlings-part gentemot arbetsgivaren i de frågor som fastställts av förbundsstyrelsen och som delegerats av förbundet eller regionstyrelsen.

I varje MB-grupp ska en sammankallande ledamot utses.

REGIONSTYRELSEN

Mom 7. Nominering och val

Nominering av kandidater till regionstyrelsen ska ske på regionfullmäktiges årsmöte, om inte regionfullmäktige beslutar att nomineringen ska avslutas vid ett tidigare tillfälle.

Ledamothinder

Följande kan inte väljas till ledamot i regionstyrelsen:

- ▶ Medlemmar som uppbär ålderspension [allmän pension eller tjänste-/avtalspension]
- ▶ Medlemmar som inte längre är aktivt verksamma inom förbundet
- ▶ Felorganiserade medlemmar

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

Vid val av regionstyrelse bör olika kön och etniciteter representeras så långt det är möjligt.

Omröstningsförande

Personval sker med sluten omröstning om inte mötet enhälligt beslutar att valet kan ske i öppen omröstning.

De kandidater som får mer än hälften av de avgivna och godkända rösterna förklaras valda.

Om inte tillräckligt många uppnår sådant röstetal för att samtliga platser ska tillsättas, genomförs omval. Vid omval inträder kandidaterna i den ordning de erhållit röster.

Mom 7 a. Regionstyrelsens sammansättning

Regionstyrelsen ska bestå av nio eller elva ledamöter: ordförande, vice ordförande, avtalsansvarig, ekonomiansvarig, i förekommande fall regionsekreterare, samt övriga ledamöter.

Efter godkännande av förbundsstyrelsen kan antalet utökas till tretton. Anställda i organisationen får inte vara i majoritet.

Avtalsansvarig, ekonomiansvarig samt i förekommande fall regionsekreterare ska vara anställd ombudsman. Dessa utses av regionstyrelsen och ska tillhöra styrelsen oberoende av mandattiden i mom 9.

Konstituering

Efter valet ska styrelsen sammanträda skyndsamt för konstituering och fastställande av arbetsordning.

Adjungerade

Förste suppleant samt en representant från ungdomskommittén ska vara adjungerade till regionstyrelsen. Representanten från ungdomskommittén utses av den regionala ungdomskommittén.

Mom 7 b. Arbetsutskottets sammansättning

Regionstyrelsen utser inom sig ett arbetsutskott.

I utskottet ska ordförande, avtalsansvarig, ekonomiansvarig och i förekommande fall regionsekreterare ingå.

Arbetsutskottet får inte utgöra majoritet jämfört med styrelsen.

Mom 7 c. Regionledning

Regionledningen består av ordförande, avtalsansvarig, ekonomiansvarig och i förekommande fall regionsekreterare.

Regionledningen har rätt att adjungera personer med särskilt ansvar. Regionledningen leder och fattar beslut i den operativa verksamheten inom regionen.

Mom 7 d. Firmatecknare

Regionstyrelsen utser de personer som får teckna regionens firma. Firmateckning är giltig endast när två firmatecknare agerar i förening, varav minst en ska vara ledamot i regionstyrelsen.

Firmatecknare får inte utan särskilt bemyndigande från regionstyrelsen köpa eller sälja fast egendom, belasta sådan egendom med inteckning eller ta upp eller bevilja lån för regionens räkning.

Mom 8. Val av suppleanter

Genom särskilt val utses fyra suppleanter, enligt samma bestämmelser som gäller för regionstyrelseval. Suppleanter inträder enligt röstetal eller den ordning de valts. Mandattiden är två år, Varje år väljs halva antalet.

Mom 9. Ledamöternas mandattider

Regionstyrelsens ordinarie ledamöter väljs för två år. Varje år väljs halva antalet.

MB-LEDAMÖTER OCH FACKLIGA FÖRTROENDEVALDA

Mom 10. Utseende av ledamöter

De anställda i företagen ska, på uppdrag av berörd region, lämna förslag på lämpliga kandidater. Regionen utser ledamöter och förtroendevalda enligt förtroendemannalagens regler, efter inhämtande av yttrande från eventuellt andra berörda regioner.

Mom 11. Mandattid

MB-ledamöter och andra fackliga förtroendevalda utses av regionstyrelsen för tre år, om inte tvingande lagstiftning anger annan mandatperiod. Kompletteringsval görs av regionstyrelsen och rapporteras vid nästa regionfullmäktige.

Regionstyrelsen äger rätt att med omedelbar verkan frånta MB-ledamot eller facklig förtroendevald uppdraget när regionstyrelsen saknar förtroende för denne.

STYRELSENS ARBETSFÖRDELNING

Mom 12. Fastställande av anställningsvillkor

Förbundsstyrelsen fastställer ombudsmännens löne-, pensions och anställningsvillkor. Rapport lämnas till nästa förbundsfullmäktige eller kongress.

Regionledningen fastställer övriga anställdas villkor samt handlägger övriga anställningsfrågor. Rapport lämnas till regionstyrelsen.

Mom 13. Regionens ordförande

Ordföranden leder regionstyrelsens sammanträden, säkerställer att beslut följer stadgarna och leder verksamheten.

Regionstyrelsen sammanträder enligt beslutad mötesplan. Extra sammanträde kan hållas vid behov.

För giltigt beslut krävs att mer än hälften av samtliga ledamöter är ense. Vid lika röstetal avgör ordförandens mening.

Mom 14. Protokollföring

Regionordförande och i förekommande fall, regionsekreteraren ansvarar för att protokoll förs vid styrelsens sammanträden.

Mom 15. Ansvarsområden

- ▶ Ekonomiansvarigs uppgifter framgår av regler för ekonomisk förvaltning, redovisning och rapportering. Den ekonomiansvarige ska vara garantiförsäkrad
- ▶ Avtalsansvarig ansvarar för samordning av alla avtalsområden

Mom 16. Arbetsordning

Regionstyrelsen ska fastställa en arbetsordning för regionens anställda.

Mom 17. Frånvaro

Om styrelseledamot uteblir från fler än två på varandra följande sammanträden, utan att ha fått sitt förhinder godkänt, anses ledamoten ha lämnat sitt uppdrag.

REGIONFULLMÄKTIGE

Mom 18. Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är regionens högsta beslutande instans.

Regionfullmäktige ska sammanträda minst två gånger per år.

Mom 19. Rådgivande behandling allmän omröstning

Regionfullmäktige kan, före beslutsfattande, överlämna viss fråga till medlemskretsarna för rådgivande behandling, eller besluta om allmän omröstning bland medlemmarna.

Mom 20. Ordförande, vice ordförande

Regionfullmäktige utser, genom särskilt val, en person att vara ordförande i både regionstyrelsen och regionfullmäktige för en mandatperiod om fyra år.

Regionfullmäktige väljer även, genom särskilt val, en vice ordförande i regionstyrelsen som ersättare för ordföranden.

Avgår ordföranden under mandatperioden ska regionfullmäktige välja ny ordförande.

Mom 21. Val

Regionfullmäktige väljer på årsmötet ledamöter till regionstyrelsen, tre revisorer samt suppleanter för dessa. Revisorssuppleanternas ordning bestäms av mottagna röstetal eller vald ordning.

För valet gäller samma bestämmelser som för val av styrelseledamöter och suppleanter.

Val av revisorer ska ske efter det att regionstyrelsen valts.

Styrelseledamöter får inte delta i val av revisorer.

Ledamothinder

Följande kan inte väljas till revisor eller revisors-suppleant:

- ▶ Felorganiserade medlemmar
- ▶ Ledamot i regionfullmäktige
- ▶ Anställd i regionen
- ▶ Närstående, eller vara i beroendeförhållande till styrelseledamot

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

Valberedning

Vid årsmötet väljs en valberedning bestående av tre eller fem ledamöter, varav en är sammankallande. Valberedningens ledamöter väljs för två år. Varje år väljs halva antalet. Valberedningens uppgift är att förbereda de val och nomineringar som sker vid regionfullmäktiges sammanträden fram till nästa årssammanträde.

Ledamöter till valberedningen nomineras enligt samma regler som gäller för nominering av styrelseledamöter och revisorer. Majoriteten i valberedningen ska inte vara anställda i organisationen. Regionens förtroendevalda revisorer utgör valberedning för valet av valberedning.

Arvoden till regionstyrelsens ledamöter och revisorer ska fastställas före valet.

Ledamothinder

Följande kan inte väljas till valberedning:

- ▶ Felorganiserade medlemmar
- ▶ Medlemmar som inte längre är aktivt verksamma inom förbundet

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

Mom 22. Mål och verksamhetsplan

Regionfullmäktige fastställer regionens mål och visioner. Om beslut inte fattas gäller den verksamhet och organisation som kongress, förbundsfullmäktige eller förbundsstyrelse fastställt.

Mom 23. Årsmöte

Vid regionfullmäktiges årsmöte, som ska hållas före mars månads utgång, behandlas:

- ▶ Regionstyrelsens berättelse för föregående år
- ▶ Revisorernas berättelse
- ▶ Frågan om regionstyrelsens ansvarsfrihet
- ▶ Fastställande av tider och former för ordinarie sammanträden

Regionens ombudsmän har närvaroplikt på regionfullmäktiges sammanträden.

Mom 24. Administrationsbidrag

Regionfullmäktige fastställer administrationsbidrag för medlemskretsarnas verksamhet.

Mom 25. Ombudsfördelning

Regionfullmäktige består av regionstyrelsen samt ombud utsedda av medlemskretsarna.

Varje medlemskrets utser sina ombud (mandat) enligt någon av de av regionfullmäktige fastställda mandatfördelningstabellerna.

Tabell 1

Medlemsintervall	Fördelningskvot för mandat
1–500	1 per påbörjat 25-tal medlemmar
501–1000	1 per påbörjat 50-tal medlemmar
1001–2000	1 per påbörjat 100-tal medlemmar
2001–	1 per påbörjat 200-tal medlemmar

Tabell 2

Medlemsintervall	Fördelningskvot för mandat
1–500	1 per påbörjat 50-tal medlemmar
501–1000	1 per påbörjat 100-tal medlemmar
1001–2000	1 per påbörjat 200-tal medlemmar
2001–	1 per påbörjat 400-tal medlemmar

Tabell 3

Medlemsintervall	Fördelningskvot för mandat
1-600	1 per påbörjat 75-tal medlemmar
601-1000	1 per påbörjat 100-tal medlemmar
1001-2000	1 per påbörjat 200-tal medlemmar
2001-	1 per påbörjat 400-tal medlemmar samt regionstyrelsen

Som grund för beräkningen av antalet ledamöter gäller medlemstalet per den 30 juni året innan valet sker.

Regionen kan av förbundsstyrelsen få tillstånd att fastställa annan storleksordning på regionfullmäktige.

Mom 26. Nominering och val till regionfullmäktige

Nominering av kandidater och val av ombud till regionfullmäktige ska ske på medlemskretsarnas årsmöten.

Särskilt nomineringsmöte

Medlemskretsar får besluta om särskilt nomineringsmöte i samband med fastställande av sammanträdesdagar.

Suppleanter

Suppleanter väljs särskilt och ska uppgå till minst hälften av antalet ordinarie ombud. Suppleanterna inträder vid förhinder i den ordning de erhållit röster.

Omröstning

Personval sker genom sluten omröstning, om inte mötet enhälligt beslutar att valet kan ske öppet.

Vid valet inträder kandidaterna i den ordning de erhållit röstetal. Vid lika röstetal faller lottning avgörandet.

Vid val av ledamöter till regionfullmäktige ska MB-grupper så långt möjligt vara representerade. Regionfullmäktige får besluta om ordningen för nominering och val som möjliggör detta, även om det innebär avvikelse från ovanstående bestämmelser. Mandattiden är två år.

Ledamöthinder

Felorganiserad medlem kan inte väljas till regionfullmäktige.

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

Mom 27. Tillträde

Det nyvalda regionfullmäktige tillträder efter årsmötet.

Mom 28. Sammanträden

Regionfullmäktige håller årligen ett budgetmöte och ett årsmöte.

Därutöver hålls ordinarie möten enligt den mötesplan som regionfullmäktige beslutar.

Årsmötet ska hållas före mars månads utgång. Budgetmötet ska hållas före december månads utgång. Regionstyrelsen föreslår mötesordförande.

Extra regionfullmäktige

Extra regionfullmäktige hålls när regionstyrelsen finner det nödvändigt, eller när minst 15 procent av ledamöterna begär det skriftligen. Vid extra möte får endast de ärenden behandlas som föranlett mötet.

Regionfullmäktiges beslutsamässighet

För att fullmäktige skall vara beslutsmässig skall minst hälften av de valda ombuden delta.

Mom 29. Dagordning

Vid mötets början ska regionstyrelsen lägga fram dagordning över de ärenden som ska behandlas.

Förslag på ärenden som ska tas upp på regionfullmäktige ska ha inkommit till regionstyrelsen för beredning senast sex veckor före mötet. Handlingarna till ombuden ska sändas ut minst två veckor före mötet. Om särskilda skäl föreligger kan styrelsen sända ut handlingar senare.

EKONOMISK FÖRVALTNING

Medelsplacering

Mom 30. Beslut om medelsplacering

Regionstyrelsen beslutar om placering av regionens medel.

Mom 31. Redovisning

Regionens tillgångar ska redovisas i enlighet med förbundsstyrelsens anvisningar.

Mom 32. Begränsning av beslutanderätt

Regionstyrelsen får inte, utan att höra regionfullmäktige, fatta bindande beslut om:

- ▶ Köp eller försäljning av fast egendom
- ▶ Upptagande av lån

Regionstyrelsen får inte heller, utan förbundsstyrelsens godkännande, bilda eller förvärva juridisk person.

Ekonomiansvarig

Mom 33. Ekonomiansvariges uppgifter

Ekonomiansvarig ska, enligt stadgarna och särskilda föreskrifter:

- ▶ Ansvara för att räkenskaper förs enligt bokföringslagen och god redovisningssed
- ▶ Ansvara för medlemsregister enligt förbundets och myndigheters anvisningar
- ▶ Förvalta regionens tillgångar
- ▶ Övervaka medlemmarnas avgiftsbetalningar
- ▶ Ansvara för placering av inflytande medel samt rapportering till förbundet inom stadgeenlig tid
- ▶ Säkerställa att alla utbetalningar är behöriga och verifierade

Bokslut och arkivering

Mom 34. Bokslut

Räkenskapsåret ska vara kalenderår. Månadsbokslut ska upprättas. Årsredovisning eller årsbokslut ska upprättas enligt bokföringslagen och överlämnas till revisorerna senast 14 dagar före regionens årsmöte.

Mom 35. Arkivering

Regionens verksamhetsberättelse ska bevaras för all framtid. Övriga handlingar ska förvaras enligt förbundsstyrelsens anvisningar.

Berättelser

Mom 36. Verksamhetsberättelser

Senast en månad efter årsmötet ska verksamhets- och revisionsberättelsen, undertecknad av regionstyrelsen och revisorerna, skickas till förbundet.

Mom 37. Konfliktersättningar

Utbetald ersättning ska slutredovisas senast en månad efter konfliktens slut. Vid större konflikter kan förbundsstyrelsen utfärda särskilda anvisningar.

Revision

Mom 38. Revision

Regionstyrelsens verksamhet och regionens räkenskaper, inklusive eventuella juridiska personer, ska granskas av tre revisorer. En av revisorerna ska vara sammankallande.

Auktoriserad revisor ska utses så kriterierna i revisionslagen uppfylls.

Mom 39. Frånvaro

Om en revisor är frånvarande vid fler än två revisionsstillfällen, utan giltigt förhinder, anses revisorn ha lämnat sitt uppdrag och suppleant inträder.

Mom 40. Löpande revision

Revision genomförs efter varje kvartal. Revisorer kan dessutom, utan förhandsbesked, utföra granskning eller inventering och därefter skicka rapport till förbundet.

Vid revision och inventering ska räkenskaperna omfatta tiden fram till granskningsdagen.

Revisorerna ska granska både regionernas och lemskretsarnas verksamhet.

Mom 41. Årsrevision

Revisorerna ska genomföra årsrevision av regionstyrelsens förvaltning och till årsmötet avge berättelse, med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet.

Vid revisionen kontrolleras att:

- ▶ Beslut följer stadgar och beslut från högre organ
- ▶ Räkenskaper är korrekta och verifierade
- ▶ Värdehandlingar är i ordning och förvarade
- ▶ Inventarier är tillräckligt försäkrade
- ▶ Banktillgodohavanden stämmer med saldobesked
- ▶ Regionens tillgångar inte är övervärderade

Mom 42. Närvaroplikt

Om regionstyrelsen kallar revisorerna till sammanträde med anledning av anmärkningar eller förslag, är revisorerna skyldiga att närvara under ärendets behandling.

Mom 43. Förbundets revisionsrätt

Förbundsstyrelsen får genomföra revision i regionerna och kan besluta att anlita auktoriserad revisor eller revisionsbyrå för detta.

Mom 44. Revisorernas ansvar

Om revisorer mot bättre vetande lämnar oriktiga uppgifter, underlåter att markera fel eller visar vårdslöshet i uppdraget, är de ansvariga för detta.

§ 13 Koncernfrågor

Mom 1. Gemensamma instanser

Förbundets regioner eller av regionen utsedd organisation eller MB-grupp, har rätt att ingå i gemensam instans med beslutsrätt i angelägenheter, vilka förutsätter samordnad behandling för flera eller alla lokalorganisationer verksamma inom samma koncern, koncernliknande företagssammanslutning, företag med verksamhet på flera arbetsställen.

Mom 2. Beslut om inrättande

Gemensam instans inrättas efter beslut av förbundsstyrelsen. Region eller MB-grupp får, efter särskilt beslut, avstå från anslutning.

Mom 3. Adjungering

Gemensam instans får, vid behandling av visst ärende eller viss kategori av ärenden, adjungera företrädare för region, medlemskrets eller MB-grupp

Organisation ansluten till gemensam instans har rätt att få visst ärende behandlat i annan ordning, om sådan anmälan görs inom den gemensamma organisationen.

§ 14 Förbundsstyrelsen

Mom 1. Uppgifter

Förbundsstyrelsen leder förbundets verksamhet i överensstämmelse med stadgar och beslut av förbundsfullmäktige och kongress. Under kongressperioderna är förbundsstyrelsen förbundets högsta beslutande organ, när inte beslutanderätten utövas av förbundsfullmäktige.

Förbundsstyrelsen utfärdar tillämpningsanvisningar för stadgarna.

Utse ledamöter till LO

Förbundsstyrelsen utser representanter till LOs representantskap.

Frågor av större betydelse

Förbundsstyrelsen får inte avgöra frågor av större principiell eller ekonomisk betydelse, om den inte dessförinnan rådgjort med förbundsfullmäktige.

Mom 2. Sammansättning och val

Förbundsstyrelsen består av förbundsordföranden, vice förbundsordföranden, förbundssekreteraren samt avtalssekreteraren, vilka väljs av ordinarie kongress, för en kongressperiod i särskilt val.

Därutöver väljer kongressen en förbundsstyrelseledamot från varje region och en personlig suppleant från varje region, som inträder vid ordinarie ledamots förhinder. Dessa nomineras av berört regionfullmäktige och väljs av ordinarie kongress för en kongressperiod.

Om någon av förbundsordföranden, vice förbundsordföranden, förbundssekreteraren eller avtalssekreteraren avgår under kongressperioden ska förbundsfullmäktige välja en ny ledamot fram till och med nästa ordinarie kongress.

Om regionens förbundsstyrelseledamot eller suppleant avgår under kongressperioden ska förbundsfullmäktige välja en ny ledamot/suppleant fram till och med nästa ordinarie kongress. Dessa nomineras av berört regionfullmäktige och väljs av förbundsfullmäktige.

Mom 3. Skild från uppdraget

Om ledamot av förbundsstyrelsen eller dennes ersättare utträder eller utesluts ur förbundet, anses hen skild från uppdraget.

Detsamma gäller beträffande ledamot eller inkallad ersättare som utan giltigt förhinder är frånvarande från två sammanträden.

Mom 4. Ledamotshinder

Följande kan inte vara ledamot av förbundsstyrelsen:

- ▶ Medlemmar som uppbär ålderspension
[allmän pension eller tjänste-/avtalspension]
- ▶ Felorganiserade medlemmar
- ▶ Medlemmar som inte längre är aktivt verksamma inom förbundet

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

Mom 5. Entledigande

Om sådana omständigheter föreligger mot ledamot av förbundsstyrelsen att denne kan anses ha förverkat det förtroende som uppdraget förutsätter, utan att skäl för uteslutning ur förbundet föreligger, kan förbundsfullmäktige på förslag av förbundsstyrelsen besluta att entlediga ledamoten från sitt uppdrag för tiden fram till nästa ordinarie kongress.

Mom 6. Sammanträden

Förbundsstyrelsen sammanträden fastställs i Byggnads samordnade mötesplan. Vid behov kan extra sammanträde hållas.

För att ett beslut av förbundsstyrelsen ska vara giltigt krävs att mer än hälften av samtliga ledamöter är eniga om beslutet. Vid lika röstetal gäller den mening som ordföranden biträder.

Mom 7. Ekonomisk ersättning

Förbundsstyrelsens ledamöter erhåller arvode med belopp som fastställs av kongressen.

Mom 8. Arbetsutskott

Arbetsutskottet ska bestå av den kongressvalda förbundsledningen. Därutöver har förbundsstyrelsen rätt att adjungera personer med särskilt ansvar till arbetsutskottet och till förbundsstyrelsen.

Arbetsutskottet handlägger ärenden i enlighet med fastställd arbetsordning, vilken upprättas omedelbart efter kongressen.

Arbetsutskottets beslut har samma bindande verkan som beslut fattade av förbundsstyrelsen. Vid lika röstetal vid avgörandet av ett ärende ska ärendet överlämnas till förbundsstyrelsen för beslut.

§ 15 Förbundsfullmäktige

Mom 1. Uppgifter

Förbundsfullmäktige är Byggnads högsta beslutande organ mellan kongresserna.

Förbundsfullmäktiges uppgift är att utöva tillsyn över förbundsstyrelsens förvaltning.

Förbundsfullmäktige ska fatta beslut i de frågor som regleras i stadgarna och i övriga frågor som hänskjuts till förbundsfullmäktige av förbundsstyrelsen.

Mom 2. Val

Förbundsfullmäktige består av förbundsstyrelsen samt regionens ordförande. I de fall regionens ordförande är ledamot i förbundsstyrelsen ingår istället regionens vice ordförande i förbundsfullmäktige. Därutöver väljer kongressen ledamöter från varje region enligt följande:

Varje region tilldelas ett mandat per påbörjat 5 000-tal medlemmar, baserat på medlemsantalet per den 30 juni året före kongressen.

För varje särskilt vald ledamot av förbundsfullmäktige utser kongressen suppleanter. Om regionen har en ledamot utses tre suppleanter. Om regionen har två eller fler ledamöter utses sex suppleanter.

Suppleanterna inträder efter antalet erhållna röster,

eller, när regionfullmäktige valt dem, enligt den ordning regionfullmäktige beslutat.

Om samtliga suppleanter har inträtt i förbundsfullmäktige eller avgått under kongressperioden, utser förbundsfullmäktige, nya suppleanter i enlighet med ovan angivet antal. Vid sådant val gäller i tillämpliga delar bestämmelserna för kongressen.

Regionen ska utse en särskild suppleant som ersätter vice ordföranden vid behov.

Mandatet för en ledamot eller suppleant upphör om personen övergår till annan sysselsättning utanför förbundets verksamhet, eller till en annan region.

Ledamothinder

Följande kan inte väljas till ledamot eller suppleant i förbundsfullmäktige:

- ▶ Medlemmar som uppbär ålderspension [allmän pension eller tjänste-/avtalspension]
- ▶ Felorganiserade medlemmar
- ▶ Medlemmar som inte längre är aktivt verksamma inom förbundet

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

Majoriteten av regionens ledamöter får inte vara anställda i regionen.

Mom 3. Entledigande

Om en ledamot eller suppleant i förbundsfullmäktige utträder eller utesluts ur förbundet, upphör uppdraget omedelbart.

Detsamma gäller för ledamot eller inkallad suppleant, som utan giltigt skäl uteblir från fler än två sammanträden.

Mom 4. Regionindelning

När en region har gått upp i en annan region och den uppgående regionen upphört att verka självständigt, upphör dess representation i förbundsfullmäktige. Från samma tidpunkt ska den kvarstående regionen nominera ledamöter för nyval till förbundsfullmäktige.

Mom 5. Sammanträden

Förbundsfullmäktige ska hålla ett ordinarie sammanträde varje år, utom det år då förbundet håller kongress. Tid och plats för sammanträdet bestäms av det föregående ordinarie förbundsfullmäktigesammanträdet. Kallelse utfärdas av förbundsstyrelsen minst två veckor i förväg.

Extra sammanträde

Extra sammanträde ska hållas när förbundsstyrelsen finner det nödvändigt, eller när minst hälften av förbundsfullmäktiges ledamöter begär det för behandling av en viss fråga.

Närvaro och yttranderätt

Vid förbundsfullmäktiges sammanträden ska förbundsrevisorerna närvara och ha yttranderätt. Revisorerna har dessutom förslagsrätt i frågor som rör ekonomi, revision och arvoden.

Mom 6. Dag- och arbetsordning

Förbundsstyrelsen ska planera förbundsfullmäktiges arbete samt upprätta dag- och arbetsordning. Förslaget ska i god tid sändas ut till förbundsfullmäktiges ledamöter.

Mom 7. Sammanträden

Vid förbundsfullmäktiges sammanträden ska de frågor som hänskjutits av förbundsstyrelsen tas upp för behandling. Detsamma gäller frågor som väckts av regionerna eller av ledamöter i förbundsfullmäktige, under förutsättning att frågorna har skickats till förbundsstyrelsen senast två månader före sammanträdet.

Vid det ordinarie sammanträdet fastställer förbundsfullmäktige medlemsavgifter och rambudget för det kommande verksamhetsåret.

Förbundsfullmäktige tillsätter eventuella vakanser i den valberedning som kongressen väljer.

Vid det ordinarie sammanträdet ska förbundsfullmäktige granska förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse och revisionsberättelse för det föregående året. Därefter beslutar förbundsfullmäktige om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för den period som berättelserna

omfattar. Förbundsstyrelsens ledamöter får inte delta i beslut om ansvarsfrihet.

Mom 8. Förbundsfullmäktige vid kongress

Det år förbundet håller kongress behandlas de ärenden som anges i mom 7. av kongressen.

Mom 9. Beslut

För giltigt beslut inom förbundsfullmäktige krävs, om inte annat anges i stadgarna, att mer än hälften av samtliga ledamöter är ense om beslutet. Vid lika röstetal gäller den mening som tjänsteförrättande ordförande har.

För brådskande ärenden mellan fullmäktigesammanträden kan beslut fattas genom skriftlig omröstning. För att beslutet ska vara giltigt krävs att två tredjedelar av fullmäktigeledamöterna biträder det.

Mom 10. Val av kongressombud till LO

Året före LO-kongressen väljer förbundsfullmäktige förbundets ledamöter jämte suppleanter till LO-kongressen

Ledamothinder

Felorganiserade medlemmar kan inte väljas till ombud till LO kongress.

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

Mom 11. Ekonomisk ersättning

Förbundsfullmäktiges ledamöter erhåller arvode med det belopp som kongressen har fastställt.

§ 16 Lönerörelser och Förhandlingar

AVTALSRÅD OCH LÖNERÖRELSE

Mom 1. Förhandlingar

Förbundsstyrelsen avgör slutligt frågor som angår uppsägning av kollektivavtal och antagande eller förkastande av förslag till sådant avtal samt vidtagande av stridsåtgärder.

Mom 2. Avtalsråd

För tiden mellan kongresserna utses ett avtalsråd som en rådgivande församling.

Avtalsrådet ska uttala sig om förslag till yrkanden på respektive avtalsområde, samt uttala sig om förslag till uppgörelse om nytt avtal.

Sammansättning

Avtalsrådet består av förbundsstyrelsens ledamöter och regionernas avtalsansvariga. Därutöver består avtalsrådet av en ledamot för varje påbörjat 2 000-tal medlemmar i respektive region, dock lägst sex ledamöter.

Som beräkningsgrund används medlemsantalet per den 30 juni året innan valen sker.

Val av regionernas ledamöter samt en suppleant för varje ledamot sker vid årets sista regionfullmäktige. Mandattiden är två kalenderår. Regionfullmäktige beslutar när nomineringen ska avslutas. Suppleanterna inträder i den ordning de erhållit röstetal, eller i den ordning de valts.

Om den avtalsansvarige är förhindrad att delta i avtalsrådets sammanträde, utser regionstyrelsen ersättare.

Ledamothinder

Följande kan inte väljas till ledamot eller suppleant i avtalsrådet:

- ▶ Medlemmar som uppbär ålderspension [allmän pension eller tjänste-/avtalspension]
- ▶ Felorganiserade medlemmar
- ▶ Medlemmar som inte längre är aktivt verksamma inom förbundet

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

KOLLEKTIVAVTAL

Mom 3. Avtalsförslag

Avtalsförslag ska skickas till förbundsstyrelsen minst tre månader före kollektivavtalens utgång.

Förbundsstyrelsen beslutar om rikskonferensernas avtalsförslag. Därefter ska avtalsförslagen delges till regionerna.

Mom 4. Medlemsomröstning

Om förbundsstyrelsen bedömer det nödvändigt, kan en rådgivande medlemsomröstning genomföras för att pröva förslag till uppgörelse om nytt avtal.

Förbundsstyrelsen fattar därefter det definitiva beslutet.

Mom 5. Förbundsstyrelsen beslut

Förbundsstyrelsen lämnar nya avtalsförslag och avgör om en föreslagen uppgörelse ska godkännas, samt om avtal ska förlängas eller sägas upp.

TVISTER

Mom 6. Lag och avtalsbrott

Om en arbetsgivare försöker genomföra försämrade anställnings- eller arbetsvillkor, eller om annan tvist uppstår, ska regionen omedelbart begära förhandling enligt gällande förhandlingsordning eller medbestämmandelagen.

Mom 7. Avtalsteckning

Förbundsstyrelsen beslutar om vilka som ska ha behörighet att teckna hängavtal för förbundet.

Mom 8. Avtalsvägran

Om arbetsgivare vägrar att teckna kollektivavtal ska regionen lämna en fullständig redogörelse till förbundsstyrelsen över skälen till vägran, samt uppgifter om gällande arbetsvillkor och de organisatoriska förhållandena på arbetsplatsen. Förbundsstyrelsen beslutar därefter om åtgärder för arbetsnedläggelse ska vidtas.

STRIDSÅTGÄRDER

Mom 9. Stridsåtgärder

Stridsåtgärd får inte vidtas eller tillkännages utan förbundsstyrelsens godkännande. Förbundets medlemmar har varken rätt eller skyldighet att följa annat än sådana stridsåtgärder som förbundsstyrelsen utfärdat eller godkänt.

Mom 10. Kontroll av stridsåtgärd

När arbete lagts ned eller en arbetsplats har förklarats i blockad, ska kontroll ske så att ingen arbetar innan uppgörelse träffats eller konflikten avslutats.

Medlem som börjar arbeta innan konflikten avslutats betraktas som blockadbrytare. Region ska omedelbart delge förbundet blockadbrytarens fullständiga namn och medlemsnummer.

Mom 11. Ledning av konflikt

Regionstyrelsen ska, i enlighet med förbundsstyrelsens direktiv, vidta nödvändiga åtgärder för kontroll och i övrigt leda konflikten så effektivt som möjligt.

Medlem som är indragen i konflikt ska följa de föreskrifter som utfärdas av regionstyrelsen eller förbundsstyrelsen.

§ 17 Ersättning vid konflikt

Mom 1. Konfliktersättning

Förbundet betalar konfliktersättning vid strejk som godkänts av förbundsstyrelsen och vid lockout. Konfliktersättning betalas även vid arbetsinställelse som beslutats av annat förbund, oavsett konfliktens lagliga grund.

Förbundsstyrelsen kan besluta att betala ut en högre konfliktersättning än den som förbundsfullmäktige fastställt, under följande förutsättningar:

- ▶ Konflikten gäller förbundets rätt att teckna kollektivavtal med utländskt företag
- ▶ Konflikten gäller sympatiblockad där förbundets ursprungliga blockad av utländskt företag inte gett avsett resultat
- ▶ Konflikten har pågått mer än fem arbetsdagar

Om konflikten varar längre än fem arbetsdagar kan förbundsstyrelsen besluta om att den högre ersättningen ska betalas ut från och med den första konflikt dagen.

Villkor

Rätt till konfliktersättning har den medlem som tillhört förbundet eller annat LO anslutet förbund under minst tre månader före konfliktens utbrott.

Förbundsstyrelsen kan i särskilda fall godkänna kortare kvalifikationstid än tre månader. Kvalifikationstiden gäller inte vid föreningsrättskonflikter.

Mom 2. Ersättningsbelopp

När antalet i konflikt indragna medlemmar understiger tio procent av förbundets aktiva medlemmar utbetalas ett ersättningsbelopp per arbetsdag till varje ersättningsberättigad medlem. Beloppet fastställs av förbundsfullmäktige och gäller från konfliktens första dag.

När tio procent eller fler av förbundets aktiva medlemmar är indragna i konflikt fastställer förbundsstyrelsen, i varje särskilt fall, vilka ersättningsbelopp som ska gälla.

I samband med beslut om nedsatt konfliktersättning kan förbundsstyrelsen även besluta om avgiftsbefrielse för medlemmar som deltar i konflikten.

Frågor om ersättningsrätt vid lockout avgörs av förbundsstyrelsen.

Mom 3. Begränsningar

Medlem som är oförmögen eller förhindrad att arbeta, exempelvis på grund av sjukdom, olycksfall eller studier, kan inte få konfliktersättning.

Mom 4. Utbetalning

Vid utbetalning av konfliktersättning ska avdrag göras för eventuellt kvarstående medlemsavgifter. Föreskrifter om kontrollåtgärder samt anvisningar för utbetalningen meddelas av förbundsstyrelsen.

Mom 5. Regionstyrelsens ansvar

Regionstyrelsen ansvarar för att utbetalning av ersättning sker enligt stadgarna och förbundsstyrelsens anvisningar.

§ 18 Ersättning vid trakasserier

Mom 1. Anställnings upphörande

Medlem som skiljs från sin anställning på grund av sin fackliga verksamhet för förbundet, eller som på grund

av andra trakasserier från arbetsgivaren tvingas säga upp sin anställning, kan erhålla ersättning efter beslut av förbundsstyrelsen. För rätt till ersättning krävs att regionstyrelsen tillstyrkt ansökan. Medlemmen ska, innan uppsägning sker, inhämta regionens medgivande.

Mom 2. Belopp och villkor

Ersättning betalas med samma belopp som konfliktersättning för den tid som förbundsstyrelsen fastställer i det enskilda fallet.

Medlem som uppbär ersättning ska snarast möjligt söka nytt arbete. Om medlemmen inte fullgör denna skyldighet, eller vägrar anta lämpligt arbete, kan förbundsstyrelsen besluta att dra in ersättningen.

Mom 3. Arbetslöshetsersättning

Medlem som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassan kan inte samtidigt göra anspråk på ersättning enligt denna paragraf.

Mom 4. Återbetalning

Om medlem som har eller har haft ersättning enligt denna paragraf tilldelas skadestånd för den ekonomiska förlust som orsakats av arbetsgivarens åtgärd, ska medlemmen återbetala ersättningen till förbundet, dock högst med det belopp skadeståndet uppgår till.

§ 19 Rättshjälp

Mom 1. Rättshjälp

Rättshjälp kan beviljas av förbundsstyrelsen till medlem eller region för att kunna hävda intressen gentemot arbetsgivare och vidta rättsliga åtgärder.

Rättshjälp kan även lämnas till medlem som i sitt arbete utsätts för en händelse som leder till rättslig tvist, förutsatt att rättshjälp inte beviljats enligt gällande kollektivavtal.

I den mån rätt till ersättning finns genom rättsskyddsförsäkring, statlig rättshjälp eller motsvarande, ska dessa förmåner utnyttjas i första hand.

Mom 2. Ansökan

Medlem ska lämna en skriftlig ansökan om rättshjälp

till regionstyrelsen. Regionstyrelsen ska, tillsammans med eget yttrande och tillgängligt utredningsmaterial, översända ärendet till förbundsstyrelsen för beslut.

Rättegång som rättshjälpen avser får inte inledas av medlem eller region innan förbundsstyrelsen fattat beslut.

Mom 3. Konkursbevakning

För att tillvarata medlemmars intressen i arbetsgivares konkurs har förbundets och regionernas ombudsmän rätt att, med bindande verkan för medlemmarna, själva eller genom ombud bevaka medlemmars fordringar och vidta alla nödvändiga åtgärder, inklusive utbetalning av medlemmars tillkommande medel.

§ 20 Förbundets funktionärer

ANSTÄLLNING OCH VILLKOR

Mom 1. Kongressvald förbundsledning

Ordförande, vice ordförande, förbundssekreterare och avtalssekreterare väljs av kongressen för kongressperioden.

Förbundsstyrelsen fastställer ombudsmännens löne-, pensions- och anställningsvillkor. Rapport lämnas till nästkommande förbundsfullmäktige.

Kongressvald som missköter sitt uppdrag kan entledigas efter beslut av förbundsfullmäktige.

Ett sådant beslut av förbundsstyrelsen eller förbundsfullmäktige kan överklagas, men ska ändå verkställas vid den tidpunkt som anges i beslutet.

Mom 2. Förbundsledningens arbetsuppgifter

Ordföranden leder sammanträden i arbetsutskottet, förbundsstyrelsen och förbundsledningen.

Ordföranden ansvarar för verkställandet av beslut som fattats av kongressen, förbundsfullmäktige, förbundsstyrelsen, arbetsutskottet, samt förbundsledningen. Ordföranden ansvarar även för att verksamhetsberättelsen för föregående år föreläggs styrelsen inför förbundsfullmäktiges ordinarie sammanträde.

Vice ordföranden inträder vid förhinder för ordföranden och fullgör under den tiden ordförandens uppgifter.

Förbundssekreteraren ansvarar för ledningen av förbundets korrespondens, register och arkiv. Sekreteraren ansvarar även för protokollföring och den korrespondens som inte förs av ordföranden eller övriga funktionärer.

Avtalssekreteraren är förbundets förhandlingschef och ansvarar för att handlägga avtalsfrågor samt gränsfrågor i relation till andra förbund.

§ 21 Firmateckning

Förbundsstyrelsen utser de personer som har rätt att teckna förbundets firma. Firmateckning är endast giltig när firman tecknas av två personer i förening, varav minst en ska vara ledamot av förbundsstyrelsen.

Firmatecknare får inte utan särskilt tillstånd från förbundsstyrelsen:

- ▶ Köpa eller sälja fast egendom för förbundets räkning
- ▶ Belasta förbundets fasta egendom med inteckning för skuld

§ 22 Den ekonomiska förvaltningen

MEDELSPLACERING

Mom 1. Medelsplacering

Målet med förbundets kapital och kapitalförvaltning är att säkerställa en hög konfliktberedskap. Strävan ska vara att uppnå långsiktigt hög avkastning inom ramen för ett begränsat risktagande. Utifrån ovanstående målsättning fastställer förbundsstyrelsen placeringsreglemente för förbundet och regionerna.

Mom 2. Delegering

Förbundsstyrelsen beslutar om medelsplacering enligt placeringsreglementet. Förbundsstyrelsen kan delegera till ledamot av förbundsledningen, och ytterligare person/er, att handha placeringar av

förbundskapital. Placeringar rapporteras kontinuerligt till förbundsstyrelsen

RÄKENSKAPER

Mom 3. Räkenskaper

Förbundets räkenskapsår omfattar ett kalenderår.

Förbundets bokföringsskyldighet ska fullgöras i enlighet med god redovisningssed och tillämpning vid varje tidpunkt gällande lagstiftning.

Förbundet ska för varje räkenskapsår avsluta bokföringen med en årsredovisning. Årsredovisningen ska upprättas och offentliggöras enligt bestämmelserna i gällande lag.

Årsredovisningen ska vara revisorerna tillhanda senast tre månader efter räkenskapsårets utgång.

Mom 4. Årsberättelser

Förbundsstyrelsen ska varje år till förbundsfullmäktige lämna en berättelse över verksamheten under föregående år, samt lämna årsredovisningen. När handlingarna har godkänts av förbundsfullmäktige ska de sändas ut till regionerna.

EKONOMISK RÅDGIVNING

Mom 5. Ekonomisk rådgivning

Förbundet ska bistå regionerna med ekonomisk rådgivning.

§ 23 Revision

Mom 1. Val av revisorer

För granskning av förbundsstyrelsens, förbundsfullmäktiges och förbundsledningens verksamhet, samt förbundets räkenskaper, väljer kongressen tre revisorer jämte sex suppleanter för nästföljande kongressperiod.

Suppleanterna inträder vid förhinder för ordinarie revisorer i den ordning de erhållit röstetal.

Revisor eller tillkallad suppleant, som utan giltigt förfall är frånvarande vid mer än två revisionstillfällen, ska anses skild från uppdraget.

Kongressen utser auktoriserad revisor. Mellan kongresserna utser förbundsfullmäktige auktoriserad revisor.

Ledamothinder

Följande kan inte väljas till revisor eller revisors-suppleant:

- ▶ Felorganiserade medlemmar
- ▶ Medlemmar som uppbär ålderspension [allmän pension eller tjänste-/avtalspension]
- ▶ Medlemmar som inte längre är aktivt verksamma inom förbundet
- ▶ Ledamot i förbundsfullmäktige
- ▶ Anställd av förbundet centralt
- ▶ Närstående, eller vara i beroendeförhållande till styrelseledamot

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

Mom 2. Revision

Revisorerna ska:

- ▶ Granska förbundets årsredovisning och bokföring samt förbundsstyrelsens förvaltning
- ▶ Verkställa årlig revision och avge en revisionsberättelse till förbundsfullmäktige, med uttalande om huruvida årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen samt till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet
- ▶ Efter varje tertial granska förbundets räkenskaper och förvaltning
- ▶ Vidta övriga granskningsåtgärder som de finner erforderliga

Revisionen ska utföras i enlighet med god revisionssed.

Mom 3. Revisionsberättelse

Årsrevisionen ska vara genomförd och revisionsberättelsen inlämnad till förbundsstyrelsen inom en månad efter den dag bokslutet överlämnats till revisorerna.

Mom 4. Rätt till handlingar

Varje revisor har, efter framställning, rätt att ta del av räkenskapsböcker, protokoll och övriga handlingar som rör förbundets verksamhet och förvaltning.

Mom 5. Ansvar

Om revisorerna i berättelse eller annan handling som de framlägger, uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnat oriktig uppgift, eller av samma skäl underlåtit att göra anmärkning mot sådan uppgift i handling som de granskat, är de ansvariga för därav uppkommande skada. Revisorerna svarar även för sådana skador som uppkommer på grund av oaktsamhet från deras sida.

Auktoriserade revisorns skadeståndsansvar regleras i lag.

Mom 6. Närvaroskyldighet

Om förbundsstyrelsen kallar revisorerna till sammanträde med anledning av framställd anmärkning eller förslag är de skyldiga att närvara under behandlingen av det berörda ärendet.

Mom 7. Arvode

Revisorernas arvode fastställs av kongressen.

§ 24 Förbundstidning

Mom 1. Uppgift

Tidningens uppgift är att utifrån Byggnads ideologiska grundsyn beskriva och verka för Byggnads och därmed medlemmarnas intresse i arbetsliv och samhälle. Tidningen ska skapa opinion för Byggnads och därmed medlemmarnas intressen och värderingar bland medlemmar och i samhället.

Mom 2. Tidningen

Tidningen är förbundets officiella fackliga medlems-tidning, digitalt och på papper. Den ska ge medlemmarna en allsidig aktuell journalistisk bevakning av samhällsfrågor och fackliga frågor som är viktiga och relevanta för läsarna och Byggnads. Fokus är arbetslivets villkor.

Mom 3. Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen anställer chefredaktör samt fastställer ägardirektiv och budget för tidningen.

Mom 4. Redaktionsråd

Förbundsfullmäktige väljer ett redaktionsråd om fem ledamöter för en mandatperiod av två år. Redaktionsrådet ska tillföra kunskap om Byggnads stadgar, mål och verksamhetsplan samt i samråd med chefredaktören utforma och genomföra läsvärdesundersökningar. Redaktionsrådet är rådgivande organ till chefredaktören.

Ledamotshinder

Följande kan inte väljas till redaktionsråd:

- ▶ Medlemmar som uppbär ålderspension [allmän pension eller tjänste-/avtalspension]
- ▶ Felorganiserade medlemmar
- ▶ Medlemmar som inte längre är aktivt verksamma inom förbundet

Det åligger valberedningen, att kontrollera att medlemmen uppfyller villkoren.

§ 25 Kongressen

Mom 1. Kongressen

Kongressen är förbundets högsta beslutande instans.

Mom 2. Ordinarie och extra kongress

Ordinarie kongress sammanträder vid den tid och på den plats som förbundsfullmäktige beslutar.

Då särskilda skäl föreligger kan förbundsstyrelsen, efter att ha hört förbundsfullmäktige, besluta om extra kongress.

Extra kongress ska även hållas om minst fem procent av förbundets medlemmar, beräknat efter medlemsantalet vid senaste årsskifte, skriftligen begär detta, för behandling av en särskild fråga. Denna begäran ska ha lyfts vid allmän omröstning inom regionerna och ha biträtts av minst två tredjedelar av de som deltar i omröstningen. Begäran ska vara skriftlig och undertecknad av berörda medlemmar.

Extra kongress får endast behandla den eller de frågor som orsakat dess inkallande.

Närvaroplikt

Förbundsfullmäktiges ledamöter, förbundsombudsmän, valberedning samt förbundets revisorer är skyldiga att närvara vid kongressen.

Förbundsfullmäktiges ombud

Förbundsfullmäktiges ombud har yttrande-, förslags- och rösträtt i alla frågor.

Förbundsrevisorer och valberedning

Förbundsrevisorer och valberedningen har yttrande- och förslagsrätt.

Mom 3. Kallelse

Kallelse till ordinarie kongress ska utfärdas minst åtta månader före kongressens öppnande.

Kallelse till extra kongress sker på motsvarande sätt men utan krav på särskild kallelsetid.

Mom 4. Valkrets och nominering

Regionerna utgör valkretsar vid val av kongressombud. Varje region har ett mandat per påbörjat antal medlemmar motsvarande en procent av förbundets medlemsantal per den 30 juni året före kongressen.

Om en region genom uppgående i annan region upphört att verka, ingår den i den bestående regionens valkrets.

Regionfullmäktige fastställer när nomineringen ska vara avslutad. Vid nominering ska minst dubbelt antal kandidater nomineras i förhållande till det antal ordinarie ombud som ska väljas.

Mom 5. Ombudsfördelning och valordning

Förbundsstyrelsen meddelar regionerna ombudsfördelningen så snart det är möjligt.

Val av kongressombud sker på regionfullmäktige.

I övrigt fastställer förbundsstyrelsen valordning.

Mom 6. Val av ombud

För att väljas krävs att kandidaten får mer än hälften av de avgivna godkända rösterna.

Om detta inte uppnås genomförs omval mellan de kandidater som fått högst antal röster.

I omvalet gäller högsta röstetal, och ombuden inträder i den ordning röstetalet anger.

Som suppleant inträder den som står närmast i röstetal eller i vald ordning.

Majoriteten av regionens ledamöter får inte vara anställda i regionen.

Mom 7. Ledamotsbinder

Varje medlem är valbar till kongressombud, med undantag för följande som inte kan väljas till kongressombud:

- ▶ Felorganiserade medlemmar
- ▶ Medlemmar som uppbär ålderspension [allmän pension eller tjänste-/avtals-pension]
- ▶ Medlemmar som inte längre är aktivt verksamma inom förbundet
- ▶ Ledamöter av förbundsfullmäktige
- ▶ Förbundsombudsmän
- ▶ Valberedningen
- ▶ Förbundets revisorer

Det åligger valberedningen att kontrollera så att medlemmen uppfyller villkoren.

Mom 8. Motioner

Motion till kongressen kan väckas av:

- ▶ Förbundsstyrelsen
- ▶ Region
- ▶ Medlemskrets
- ▶ Enskild medlem

Motion från region, medlemskrets eller enskild medlem ska lämnas till regionstyrelsen för behandling.

Om motionen inte godkänns och motionären begär det, ska regionen ändå sända den till förbundsstyrelsen.

Motionshantering

Motioner ska vara förbundsstyrelsen tillhanda senast sex månader före kongressens öppnande.

Motionerna ska vara ombud och regioner tillhanda senast två månader före öppnandet.

Mom 9. Dag- och arbetsordning

Förbundsstyrelsen ska planera kongressens arbete samt upprätta förslag till dag- och arbetsordning.

Dessa ska vara ombud och regioner tillhanda senast en månad före kongressen, såvida inte särskilda skäl föreligger.

Mom 10. Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen ska lägga fram förslag i alla frågor som rör förbundets ändamål. Förbundsstyrelsen ska avge yttrande eller förslag i anledning av inkomna motioner.

Mom 11. Fullmäktigefrågor

Då ordinarie kongress sammanträder övertar kongressen förbundsfullmäktiges beslut enligt stadgarna.

Mom 12. Kongressval

Ordinarie kongress väljer:

- ▶ Förbundsordförande
- ▶ Vice förbundsordförande
- ▶ Förbundssekreterare
- ▶ Avtalssekreterare
- ▶ Ledamot samt suppleant från regionen i enlighet med berört regionfullmäktiges nominering

Ledamot som är frånvarande, ersätts av vald suppleant.

Val av förbundsfullmäktige och revisorer

Ordinarie kongressen väljer:

- ▶ Ledamöter i förbundsfullmäktige samt deras suppleanter
- ▶ Revisorer och revisorssuppleanter

Antalet ledamöter i förbundsfullmäktige bestäms av regionens medlemsantal per den 30 juni året före kongressen.

Val av valberedning

Kongressen väljer valberedning för nästa kongressperiod.

Valberedningen ska förbereda de val som ska förrättas på kongress och förbundsfullmäktige.

Kongressen eller förbundsfullmäktige utser sammankallande.

Valberedningen ska bestå av en ledamot per region. Avgår en ledamot, utser regionfullmäktige ny ledamot.

Ledamot i förbundsstyrelsen får inte ingå i valberedningen.

Ledamothinder

Följande kan inte väljas till uppdrag som valberedare:

- ▶ Ledamot av förbundsstyrelsen
- ▶ Medlemmar som uppbär ålderspension [allmän pension eller tjänste-/avtalspension]
- ▶ Felorganiserade medlemmar
- ▶ Medlemmar som inte längre är aktivt verksamma inom förbundet

Det åligger valberedningen att kontrollera så medlemmen uppfyller villkoren.

De förtroendevalda revisorerna utgör valberedning för val av valberedning.

Arbetsordning

Valberedningen ska efter kongressen skyndsamt upprätta en arbetsordning som fastställs av förbundsstyrelsen.

Nomineringar

Regionerna har rätt att nominera kandidater till samtliga val som sker på kongressen.

Nomineringar till kongressen avslutas sex veckor före öppnandet. Efter detta har endast valberedningen nomineringsrätt.

Valberedningens förslag samt regionernas nomineringar ska skickas till ombuden senast en månad före kongressen, om inte särskilda skäl föreligger.

Mom 13. Kongressförhandlingar

Varje kongressombud har en röst. Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening som tjänsteförrättande ordföranden har.

Omröstning sker öppet, utom när 30 röstberättigade skriftligen begär omröstning genom namnupprop.

Personval sker med sluten omröstning om inte kongressen enhälligt beslutar annat.

För att väljas krävs mer än hälften av avgivna godkända röster. Uppnås inte detta företas nytt val.

Arvoden

Kongressen fastställer, före valet, arvoden för:

- ▶ Förbundsstyrelsen
- ▶ Förbundsfullmäktige
- ▶ Revisorer

Mom 14. Ersättning till kongressombud

Kongressombud får ersättning för:

- ▶ Resor
- ▶ Logi
- ▶ Traktamente
- ▶ Deltagande

Beloppen fastställs av kongressen.

ALLMÄN OMRÖSTNING

Mom. 15. Allmän omröstning

Mellan kongresserna kan förbundsstyrelsen besluta om allmän omröstning rörande en viss fråga. Omröstningen sker på det sätt förbundsstyrelsen beslutar. Förbundsstyrelsen fastställer propositionsordningen. Varje medlem har en röst.

Förslag som vid allmän omröstning vinner majoritet är bindande i samma utsträckning som kongressbeslut.

§ 26 Skiljeförfarande

Skiljedom

Inbördes tvister mellan förbundet, förbundets underorganisationer, styrelse eller förtroendevald ska hänskjutas till avgörande av skiljemän, i den ordning lagen om

skiljeförfarande stadgar med följande avvikelser. LOs styrelse utser för kongressperioden, tre personer, tre ersättare att vara skiljemän för medlemsförbunden, i sådana tvister som avses i första stycket. När skiljeförfarande påkallas, utser förbundet en, att vara skiljeman för förbundet. Kan inte de av parterna utsedda skiljemännen enas, om den tredje ledamoten, utses denne av kansliansvarig ordförande i Arbetsdomstolen. I tvist där förbundet och en enskild person är parter, svarar förbundet oavsett utgången i tvisten, för ersättningen till skiljemännen.

§ 27 Beslut om förbundets eller regions upplösning

Förbundet kan inte upplösas om inte ett förslag om detta vid allmän omröstning har biträttits av fem sjättedelar av förbundets samtliga medlemmar.

Om förbundet upplöses tillfaller tillgångarna LO.

Denna bestämmelse gäller inte om upplösningen sker som en följd av beslut om samgående med ett eller flera förbund.

Region kan inte upplösas om inte:

- ▶ Beslutet biträds av minst hälften av de röstande på regionfullmäktige
- ▶ Godkännande erhållits från förbundsstyrelsen

Om en region upplöses tillfaller medlen förbundet.

Detta gäller dock inte om regionen upplöses för att uppgå i en eller flera andra regioner och förbundsstyrelsen medger att medlen ska överlämnas till den eller de övertagande regionerna.

§ 28 Stadgeändring

Ändring av dessa stadgar kan endast ske genom beslut som med anledning av förslag av förbundsstyrelsen eller motion fattats av kongressen.

